

Múzeum és művésztelep a várban

– Gerics Ferenc, a Lendvai Múzeum és Galéria igazgatója –

A Lendvai Múzeum és Galéria idén ünnepli fennállásának harmincötödik évfordulóját. Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy intézményünk az itt élő magyarság, jobban mondva a muravidéki magyarság egyik kulturális központja.

A Bánffy–Esterházy ódon vár a festészet, grafika, szobrászat tekintetében egyaránt az egyik legjobban működő nemzetközi művésztelep Szlovéniában (az utóbbi három évben már bronzszobrászattal is foglalkoztunk). Ebben a harmincöt évben több mint négyszáz képzőművész érkezett ide a világ minden részéről, ezek közül mintegy százan Magyarországról.

Kiváló, értékes gyűjteményünk van, a mai kortárs magyar képzőművészetnek egy kis szeletét itt is meg lehet találni, festőművészeket, szobrászokat egyaránt. Az idén Györfi Sándor és Lipovics János szobrászművész érkezett alkotóként a művésztelepre. Tavaly szintén három szobrászművész látogatott hozzánk, és mondhatom, hogy a festészet területén is hihetetlen nagy számban jelentek meg az ország minden részéről.

A működésünkhöz egyelőre a város biztosítja az alapfeltételeket, tevékenységünkhöz pedig igyekszünk pályázatokon pénzt szerezni. Eget-földet meg kell mozgatni a kultúra érdekében, hogy talpon maradjunk. Ebben elég eredményesnek mondhatjuk magunkat, európai uniós sikereink is vannak. Megjelentek saját kiadványaink, ezen a területen saját forrásokból

gazdálkodunk. Mindig egy évvel előre kell gondolkodni, mivel a szlovén kulturális minisztérium csak néhány projektet tud támogatni. Évek óta azon fáradozunk, hogy létrehozzuk az itt élő magyarság önálló múzeumát.

Az utóbbi néhány évben a múzeumi tevékenységet próbáltuk előtérbe helyezni. Olyan állandó kiállításokat hoztunk létre, mint az *Ezeréves magyar pénzverde* vagy *A hetési textília*, és visszatekintünk a múltba is: a törökverte időből van egy kiváló gyűjteményünk, amelyet a Hadtörténeti Múzeummal együtt állítottunk össze.

A lendvai vár északi szárnya

A Galéria kiállítóterme a várban

Kiállítás a tetőtérben
Zala György emlékszoba
Bronzkori településmaradványokat bemutató kiállítás

1192-ből származik az első olyan írott dokumentum, amely arra utal, hogy ezen a helyen már létezett valamilyen építmény. A Bánffyak több mint négyszáz évig uralták ezt a vidéket, majd 1664-ben – mivel nem volt férfi utód – huszonöt évre a Nádasdiak birtokába került. A Wesselényi-összeesküvés után azonban elvesztették birtokukat, onnantól Trianon idejéig az Esterházyak birtokolták. Sajnos az I. világháború után a börtön, a katonaság meg iskolák bérelték ezeket a helyiségeket, és csak 1973 óta működik itt galéria és múzeum, illetve képzőművészeti tevékenység.

El kell azt is mondani, hogy a lendvai vár a költségvetésben általában mindig az utolsó helyen szerepel. Ahhoz, hogy ezt az épületet felújítsuk, tetemes összegre lenne szükség, amely hiányzik Lendva város költségvetéséből. A szlovén és a magyar minisztérium keretében dolgozott itt egy szakértői csapat, amely már felmérte az épületet: tervek születtek az állagmegóvásról és felújításról. Ehhez sajnos sosem volt pénz, de bízunk benne, hogy egyszer majd mi is hozzájutunk európai uniós pénzekhez.

Lendva amúgy egy multikulturális központ. Ha visszatekintünk, a múltjának egyaránt részesei a magyarok, szlovénok, horvátok, illetve németek, és ez az együttlét mindig nagyon fontos volt számunkra – most is úgy érezzük, és nagyon bízunk abban, hogy a határok eltűnése 2008-ban lehetőséget ad, hogy ne csak a kulturális tevékenységben, hanem a gazdaságban is tudjunk bizonyítani. Ha 2008-ban a ljubljanaui autópálya is elkészül, Budapest nagyon gyorsan megközelíthető lesz. Ez reményt ad arra, hogy többen látogatnak majd ide, hiszen kiváló termálfürdőink, kiváló boraink vannak, és nem utolsósorban mi is itt a lendvai várbán szeretnénk, ha egyike lehetnénk a turisztikai célpontoknak. A lendvai vár egy olyan fészke, menedéke a képzőművészetnek, ahol rengeteg pozitív energia van, és a „genius loci”, a hely szelleme mindig elvarázsolja a művészeket, hiszen ez a lankás, dombos hegyvidék mindig rejteget valamit. Úgy érzem, hogy ha bárki egyszer ide látogat hozzánk, vagy megízlelte ennek a környezetnek a jó dolgait, mindig szeret visszatérni ide. ■

Hetési népviselet

